
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

HA AKAROM

János evangéliuma 21,17-25

2016. 04.17.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 112. zsoltár

Imádkozunk: Köszönjük, Mennyei Atyánk, buzdító ígéreteidet és hívásodat a szent életre, köszönjük, hogy boldog bizonyosságunk van afelől, hogy megsegíted, támogatsz, jutalmazod mindazokat, akik az Urunk Jézus Krisztusunk útján járnak. Köszönjük, hogy ma is egybe-hívtál szent hajlékba, hogy megerősíts bennünket Igéd bizonyosságával, Szentleked hatalmával, mélyítsd hitünket, növeld reménységünket, hogy megmutasd, hogyan járjunk a szeretet útján. Megvalljuk töredelemmel, Mennyei Atyánk, hogy sok rendben, sok alkalommal vétkeztünk, törvényedet nem tartottuk meg, eltértünk igazságodtól, szereteted törvényét nem töltöttük be. De Nálad bőséges a bocsánat és a kegyelem! Azzal a bizodalommal jövünk most Hozzád, hogy minden bűnünket eltöröld, vétkeink alól feloldozol, megújítod életünket, átformálsz Jézus Krisztus hasonlatosságára. Megnyitjuk ezért szívünket, életünket, szent hívással hívunk és várunk, küldd el Szentlekedet, áldd meg istentiszteletünket, áldj meg mindannyiunkat a mi Urunk Jézus Krisztusunkért. Ámen

Textus: Mondta néki harmadszor is: Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem? Megszomorodott Péter, hogy harmadszor is mondotta neki: Szeretsz-e engem? És mondta néki: Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy én szeretlek téged. Mondta neki Jézus: Legeltesd az én juhaimat! Bizony, bizony mondom neked, amikor ifjabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; mikor pedig megöregszel, kinyújtod a te kezedet és más övez fel téged, és oda visz, ahová nem akarsz. Ezt pedig azért mondta, hogy jelentse, milyen halállal dicsőíti majd meg az Istent. És ezt mondván, szólott neki: Kövess engem! Péter pedig megfordulván, látta, hogy követi az a tanítvány, akit szeretett Jézus, aki nyugodott is ama vacsora közben az

ő kebelén és mondta: Uram! ki az, a ki elárul téged? Ezt látván Péter, mondta Jézusnak: Uram, ez pedig mint lesz? Mondta neki Jézus: Ha akarom, hogy ő megmaradjon, amíg eljövök, mi közöd hozzá? Te kövess engem! Kiment azért e beszéd az atyafiak közé, hogy az a tanítvány nem hal meg: pedig Jézus nem mondta neki, hogy nem hal meg; hanem: Ha akarom, hogy ez megmaradjon, amíg eljövök, mi közöd hozzá? Ez az a tanítvány, aki bizonyosságot tesz ezekről, és aki megírta ezeket, és tudjuk, hogy az ő bizonyágtétele igaz. De van sok egyéb is, amiket Jézus cselekedett, amelyek, ha egyenként megíratnának, azt vélem, hogy maga a világ sem foghatná be a könyveket, amelyeket írnának. Ámen. János evangéliuma 21,17-25.

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Ott folytatjuk Jézusnak és tanítványainak a beszélgetését, ahol a múltkor abbahagytuk. Ez a mi Urunk Jézus Krisztusunk harmadik megjelenése feltámadása után. Egy csodálatos halfogással kezdődik ez az eseménysorozat, aztán azt látjuk, hogy Jézus Krisztus már ebédrel várja a tanítványokat, akik még a vízen fáradoztak, hogy legyen valami eledelük. Aztán Jézusnak és Péternek a beszélgetésére kerül sor. Erről elmondottam, hogy ez a beszélgetés nem négyszemközti, hanem – ha szabad ezt mondani – olyan párbeszéd, amelynek a tanítványi közösség is a tanúja. Meghagyom, a négyszemközti beszélgetéseknek is megvan az életünkben is a rendkívüli fontossága és a helye, de ennek a beszélgetésnek is, hogy a többiek előtt zajlik, noha megtörténhetne négyszemközt is. Az ugyanis a feltámadott Úr célja, hogy Pétert, aki megtagadta Őt a főpap udvarában, Pétert, akik hűséget fogadott a mesternek és mégis gyáván megfutamodott, Pétert, a tanítványok között az elsőt, nemcsak az ővele való bizalmas szeretetkapcsolatban állítsa helyre, hanem apostoli tisztjében is. Ezért zajlik ez a beszélgetés a többiek előtt. És milyen csodálatos volt azt megérteni, hogy amikor Péter mindegyre felel Jézusnak a kérdésére: szeretsz-e engem, Péter, szeretsz-e engem, Péter, mondja rá mindig Péter a választ: igen, Uram, tudod, hogy szeretlek; Uram, Te mindent tudsz, tudod, hogy szeretlek. És amikor Péter azt mondja, hogy szeretlek, akkor azt mondja Jézus: legeltesd az én juhaimat, legyél őrzője az én nyájamnak. Azt is hallottuk ebben a beszélgetés során, hogy Péter megkeseredett Jézus harmadszori kérdésére. Láttuk azt is, hogy ez Isten szerint való megszomorodás, jóra való megszomorodás volt. Emberileg szólunk: Péter nem értette, hogy Jézus miért kérdezi újra meg újra: jobban szeretsz-e, mint ezeket? De láttuk azt is, hogy Péter csak akkor kaphatja meg újra a tanítványok vezetésének a szolgálatát, az Úr Jézus Krisztus juhainak a legeltetését, ha jobban szereti Krisztust, mint őket. És megsejtette a szívünk, hogy így kapunk mi is Istentől mandátumot: ha jobban szeretjük Őt, akkor bízva ránk azokat, akiket nagyon szeretnünk kell. Mert Ő a szeretet forrása, és hogyha nem Őfelé irányul az életünk,

nem Óbelőle meritjük az erőinket, akkor a többiek iránti szükséges szeretetünk csakhamar elfogy, elkopik, megrenyhül, vagy éppen, amit Péter esetében láttunk: egy pillanat alatt semmivé lesz éllövassága, tanítványi szószólósága is.

A beszélgetés azonban – éppen azért, mert a többiek körében zajlott – folytatódik, és azt halljuk, hogy az Úr Jézus Krisztus elmondja Péternek majdan bekövetkezendő mártír-halálát is, ezekkel a szavakkal: mikor ifjú voltál, felövezted magad, oda mentél, ahová akartál, amikor majd megvénülsz, öreg leszel, más övez fel és oda visz, ahová nem akarod. S így szólsz hozzá: kövess engem! Péter pedig – olvassuk János evangélista feljegyzését – megfordult és látta, hogy egy másik tanítvány is követi az Urat. Nem tudom a dramaturgiáját ennek elképzelni, de elég, amit itt az evangélista leír, hogy Péter mindjárt szól az Úrnak, hogy akkor ez most hogy van?! Akkor ez most hogy lesz? Hát az imént még nekem mondtad: legeltesd az én juhaimat, és azt mondtad, hogy kövess engem. S lám, itt jön egy másik tanítvány és követ Téged. Tehát valami zavarodottság állt be. Talán nem tűnik mindez olyan fontosnak, hiszen Jézus követve sokszor láttuk, hogy a tanítványi közösségben különféle zavarok álltak be. Emlékszünk arra, némileg ironikus is az a jelenet, amikor Jézus megy meghalni Jeruzsálembe, a tanítványok meg egymás között azon vetekednek, hogy melyikük a nagyobb. Tehát úgy tűnik, hogy amit most leír az evangélista, az csak egy szempontból fontos: ezt önmagáról írja. Hiszen megjegyzi, hogy ez volt az a tanítvány, aki Jézus kebelén nyugodott ama vacsora közepette, amikor Jézus jelezte, hogy valaki elárulja őt, és ő megkérdezte tőle: ki az, aki elárul Téged? Sőt, még azt is elmondja János, hogy ő az a tanítvány, aki most az evangéliumot írja, akit az Úr különösen kedvelt.

Egyébként mindenik evangélista bemutatkozik evangéliumában, hadd tegyek erre egy rövid kitérőt. Olyan ez, mint amikor a festő odairja a kép aljára a nevét vagy a szignót, vagy ha tömeget ábrázol, odafesti önmagát is. Az evangélisták is, akik szemtanúk voltak, átélők, megtapasztalók voltak, valamilyen módon beleírják magukat az evangéliumba. Máté evangélista, aki vámszedő volt és eredetileg Lévi volt a neve, így írja be magát: amikor az Úr Jézus megszólította, ő ott ült a fináncszatnál, azt mondta az Úr Jézus, jer és kövess engem, ő fölállt, otthagytott mindent és követte Őt. Márk evangélistáról, az egyházi hagyomány szerint, úgy tudjuk, hogy ő az a fiatalember, aki ott téblábolt a Gecsemáné kertben, amikor Jézust elfogták. Azt írja evangéliumában: megfogtak ott egy fiatalembert is, hogy elvigyék Jézussal, ő azonban kibújt a ruhájából és meztelenül elszaladt. Lukács evangélista is megírja magát. Az egyházi hagyomány szerint, ő az emmeausi tanítványok egyike, aki a feltámadás napján, hazafelé tartva Emmausba tanítványtársával, Kleofással invitálja az Úr Jézust, hogy beestledvén térjen be hozzájuk. Ő az, aki felismeri Krisztust a kenyér megtöréséről. És János

evangélista is itt van, most, az evangélium végén – nem azt mondom, hogy oda teszi magát, mert kezdettől ott van a tanítványok között – mégis, megírja azt a különös jelenetet, amelyben sok minden tisztázódhat a számunkra is.

Az első, amit itt mindenképpen szóba kell hozni, az Péternek és Jánosnak – ha szabad így mondani – egy mélyen rejtező (a pszichológusok ezt így mondanák: látens) konfliktusa van. Mit is látunk? Péter, a tanítványok vezére, szószólója. Ebben a minőségében erősítette meg az imént az Úr Jézus Krisztus. Amikor az evangélisták fősorolják a tanítványokat, akkor mindig Péter áll az első helyen – mégpedig így: első Simon Péter...(Máté ev. 10,2) Tehát ez egy rangsor is. Viszont János a kedvenc tanítvány. Ha akarjuk, ha nem, ez konfliktushelyzet. Az egyik hivatalból első, a tisztsége szerint, elhívása szerint ő képviseli a tanítványokat, amit ő mond, azt a tanítványok is mondják. A másik János, ő a kedvenc, aki az Úr Jézus Krisztus kebelén nyugodott az utolsó vacsorán. Vagy, ahogy János nevezi önmagát, a tanítvány, akit szeretett az Úr. Ez egy megkülönböztetett, érdekes kapcsolat. Természetesen firtathatnánk, hogy na hát, éppen az Úr Jézus Krisztus, aki azt tanította, hogy ne legyünk személyválogatók, aki azt mondja, hogy mindenkit egyformán szeressünk, csak így kiemelte Jánost és ilyen különös szeretettel szerette? Az ógyházi magyarázat szerint János volt a tanítványok között a legfiatalabb, éppen csak átlépte a nagykorúságot, gyermek volt még, és ezért az Úr Jézus különös gondossággal és figyelemmel fordult felé. Csodálatos egyébként ez, mert amikor Jézusnak és a tanítványoknak a történetét olvassuk és széthámozzuk, azt látjuk, hogy bár együtt van a tanítványi sereg, bár mindenki egyforma rangban, tisztben, méltóságban, tekintélyben, és mégis, mindegyik tanítványnak egészen különös és egyedi kapcsolata van az Úr Jézussal. Még Péternek is. Mert ha nem szép dolog az, hogy Péterre van bízva a tanítványok vezetése, akkor – fokozzuk csak! – ott van János, a kis kedvenc, a legkisebb. Hiszen mindig a legkisebbnek kedveznek. Tudom, heten voltunk testvérek, én voltam a középső. Tudom, mármint irigység szempontjából, mit jelent legnagyobb testvérnek lenni, és tudom, irigység szempontjából, mit jelentett legkisebbnek lenni. De kedves testvérek, ha ilyen érzések gerjednek a szívünkben, előbb beszéljünk Péterről. Ki az, akinek az Úr Jézus azt mondja, amikor a tengeren közeledik a vízen-járó a tanítványokhoz, hogy: jöjj? Ezt Péternek mondja. Ki az a tanítvány, akinek az Úr Jézus megengedi: nézd meg a sebek helyét és dugd a te ujjadat ide az oldalamba! Azt meg Tamásnak engedi meg. És sorolhatnám. Nem akarom végigsorolni, a mi Krisztusunknak minden tanítványhoz van egy sajátos mozdulata, egy sajátos szava, egy sajátos viszonya, kinek mire van szüksége. A tanítványnak, akit az Úr szeretett, Jánosnak arra volt szüksége fiatalemberként, épp csak belépve a nagykorúságba, hogy megerősíttessék az Úr Jézus Krisztus különös szeretetével.

De a konfliktus mégis ott van, és éppen maga Péter az, aki némileg megzavarodva, látva, hogy János is követi az Urat, azt mondja: Uram, hát most mi van? Szó szerint így tudnám fordítani. Akik előveszik a revidált Károli Bibliát, azt látják, hogy így van: Uram, ez pedig mint (lesz)? Ez a *lesz* dőlt betűvel áll itt, ez a fordító értelmezése, ugyanis a mondatban nincs igei állítmány. Magyarán: Uram, mi ez, mi lesz itt, hogy lesz ez az egész? Én kövessék-e Téged és majd engem követnek a többiek? – Péter ezt így gondolja. Akkor hogy-hogy János oda to-lakszik és máris követ Téged? Hát az imént hatalmaztál fel arra, hogy legeltessem bárányaidat! (A keleti világban a pásztor nem a nyáj után megy és füttyöl a pulikutyának, aki összetereli a nyáját, hanem a pásztor a nyája előtt megy és követik a juhok.) Hát így kéne lennie, Péter megy elől, s aztán, hogy János a második vagy a tizedik, vagy a tizenkettedik vagy a sokadik a sorban, az már nem érdekes. Péter megy elől. De most János odafurakszik. Most mi van itt? És ekkor az mondja az Úr Jézus Péternek, ha akarom, hogy ő megmaradjon, amíg eljövök, mi közöd hozzá – te kövess engem! Azzal kezdtem a mai igeszakasz felolvasását, hogy megismételtem azt, amit az Úr Jézus Péternek mondott: mikor ifjú voltál, felövezted magad, oda mentél, ahova akartál, amikor majd megöregszel, más övez fel téged és oda mész, ahová nem akarsz. A tanítványi seregletben János a legfiatalabb és mintha azt, amit az Úr Jézus Péternek mondott, azt most János magára venné, s odaugrana – én vagyok az ifjú, én vagyok az ifjabb, én vagyok a legfiatalabb, megyek az Úr Jézus után!

És még sok mindent lehetne ebbe a nagy feszültségbe beletenni, de csak János szerény szavát szeretném még e történet végén idézni és magyarázni. Ezt mondja az Úr Jézus Péternek: ha akarom, hogy ő megmaradjon – tudniillik János –, amíg eljövök, mi közöd hozzá, te kövess engem. S azt mondja János: kiment az Úr Jézusnak ez a szava az atyafi-ak közé, hogy az a tanítvány nem hal meg, pedig Jézus nem azt mondta neki, hogy nem hal meg, hanem, ha akarom, hogy megmaradjon, míg eljövök, mi közöd hozzá? Milyen híre lehetett Jánosnak, a szeretett tanítványnak, a szeretet apostolának!! És micsoda mélységek jönnek itt elő! Kiment az első keresztyének közé ez a hír, hogy Jézus ezt mondta neki, a feltámadott Jézus mondta neki: ha akarom, hogy ő megmaradjon, míg eljövök... Péter, mi közöd hozzá? Mert értjük jól, Péter komolyan vette, Péter szívébe vette ezt! Az imént még a Krisztussal való mély szeretetkapcsolatáról vallott és megbocsátást, feltámasztást, újra elküldő erőt nyert. Péter a szívébe vette, hogy ha ő a Krisztus követője lesz, akkor eljön az óra az ő életében is – el is jött –, amikor a Krisztus neve megvallásáért oda kell adnia az életét. Mert ez azt jelenti a Jézus szava, ahogy János ki is fejt. Majd ha öreg leszel, más övez fel téged és nem oda mégy, ahova te akarsz. Hova megy egy öreg ember? – Nyugdíjba? Péter majd visszatér a Genezáreti tó partjára, egy kis halászkunyhóba

és majd jönnek a gyerekek meg az unokák meg a dédunokák meg a fiatal tanítványok és elbeszéli szépen a hősi időket? Hova akar menni az ember, ha megöregszik? – Pihenni? Hadd vegye őt körbe a szeretteinek dicsőséges koszorúsugara, hadd élvezze munkája gyümölcsét. Azt olvastuk a zsolnárokban, ezt olvastuk a 112. zsolnártában is, hogy megáldatik az igaz ember. Munkájának gyümölcse lesz, a jó nem vétetik el tőle, és ahogy az Ószövetség mondja, étellel betelve, az étellel megelégedve megy el majd a minden élők útján. Igen. Ám Jézus azt jelenti Péter számára, hogy az ő nevéért nem oda megy, ahova akar, hanem vérpadra megy, akasztófa alá megy, keresztre megy. És most János belép Jézus és Péter közé, és követi Jézust, elveszi Pétertől a primátust, magára értelmezi Jézus szavait, – legalábbis Péter így gondolja. Jézus meg azt mondja: ha akarom, hogy János megmaradjon, míg visszajövök, akkor megmarad. És kiment a hír az atyafiak közé, hogy az Úr Jézus nem-hogy hosszú életet ígért Jánosnak – hiszen hosszú életet élt –, hanem azt ígérte, hogy amikor majd országában leszen eljövendő, akkor még János élni fog. Ebben pedig sok minden keveredik. Benne van a Krisztus visszavárásának a reménye, hogy – miként Pál apostol is mondja az első Thesszaloniki levélben – még az ő nemzedékében vissza fog térni az Úr Krisztus: benne van egy misztikus sejtelem is, hogy netán Jánosnak végtelenségig tartó, hosszú emberi életet ígért Krisztus és János még él, hiszen evangéliumát ő idős emberként írta, s ekkor már nem élt a többi tanítvány. S máris fokozódik a sejtelem, hogy lám, megmondta ezt az Úr Jézus, íme, vén ember már a János és még mindig él... Némely tudósok szerint János az evangéliumot a páthmoszi száműzetés után írta, tehát túlélte az üldözést, visszatért a száműzöttek szigetéről, nem végezték ki, Péter már elveszett Rómában, Pált már lefejezték, Jakobot már megkövezték, a többi tanítvány mind szétszóródott, senkiről semmit nem lehet tudni, csak a haláluk híre érkezik. Na lám, megmondta az Úr Jézus, így van. És akkor János azt mondja: nem! Nem ezt mondta az Úr Jézus. Nem azt mondta, hogy nem halok meg, csak azt mondta, hogyha akarom, akkor ez így lesz. És nem nekem mondta, hanem Péternek mondta. Péternek, akiben felsistereg az irigység, a féltékenység, a megzavarodottság, hogy akkor ki most az első a tanítványok között. Azt a szót kell ebben a nagy lélektani drámában meghallanunk, amit hallottunk már aakkor is, amikor az Úr Jézus elhívta a tanítványokat. Az első halfogáskor, amikor elhívta őket – emlékszünk, idéztem Mátét –, ezt mondta: jer, és kövess engem. Ezt mondta Péternek is az első halfogáskor: jer és kövess engem, és azt teszem, hogy az emberek halásza leszel. Ezt mondta a Zebedeus-fiaknak, Jánosnak is, ennek a fiatalembernek: jer és kövess engem. És mondta Náthánelnek: jer és kövess engem. És most itt, a feltámadott Úr azt mondja Péternek is, Jánosnak is, és mindannyiunknak: jer és kövess engem. Első helyen, második helyen, utolsó helyen, speciális ígérettel, különös tapasztala-

tokkal, – csak jer és kövess engem! Mert ahogyan a múlt alkalommal megértettük, hogy csak akkor tudjuk szeretni a ránk bízottakat, ha ki-meríthetetlen mélységgel szeretjük azt, aki reánk bízta szereteteinket, csak akkor tudjuk a tanítványtársakat szeretni, ha szeretjük a mestert, csak akkor tudjuk embertársainkat szeretni, ha szeretjük az alkotót, csak akkor tudjuk a teremtményt szeretni, ha szeretjük a teremtőt, úgy itt is ez a dolgok sorrendje! A követésnél is azt kell megértenünk, hogy csak akkor leszünk igazán a Krisztus követői, ha Őt követjük. Igen, úgy van, hogy embereken keresztül hat mindez, lélektől lélelig, szívtől szívig. Nemrégiben beszélgettem egy lelkipásztorral, aki egy olyan gyülekezetbe került tízegynéhány évvel ezelőtt, ahol – ahogy ő fogalmazta – odakerülése előtt vallásháború volt, összevesztek a hívek, és a reformátusok úgy szoktak összeveszni, hogy fel is út, le is út. Az egyik erre, a másik arra, a harmadik amarra, de ide, a gyülekezetbe, a templomba soha többet. Megkapott egy üres templomot. Erről faggattam, ő pedig azt mondta, hogy növekszünk, gyarapszik a gyülekezet. Talán az ő igehirdetése, szolgálata, személyisége nyomán. Meg is kérdeztem – bocsánatot kérek, a lelkipásztorokat nagyon érdeklí a növelés-tudomány, hogyan lehet a gyülekezetet növelni, hogyan lehet a növekedésben megtartani. Ő annyit mondott, lélektől-lélelig, nincs más módszer. Vagyis kedves testvérek, ha valaki a Péter lábnyomában jár, de az Úr Jézust követi, jól teszi. Ha valaki a János lábnyomában jár, de végső soron az Úr Jézust követi, jól teszi, – lélektől lélelig., szívtől szívig, emberek által. Azt mondja az Úr Jézus: emberek halászaivá teszlek benneteket! Hallottuk kereszteléskor a szereztetési ígét: menjetek el, tegyetek tanítványokká minden népeket. De nem a magatok tanítványaivá, hanem megtanítván őket mindarra, amit én parancsoltam nektek. Egy szónak is száz a vége, a Krisztus-követésünknek vannak olyan pillanatai, amikor le kell vennünk tekintetünket a másiktól, amikor nem számít, hogy Péter hány lépéssel jár előrébb, amikor nem számít, hogy János oda furakodott úgymond Jézus meg Péter közé. Ezt mondja az Úr Jézus a tanítványoknak, akkor is, amikor elhívja őket, a kezdetek kezdetén, és most is, amikor elküldi őket, hogy tegyenek tanítványokká sokakat: jer, és kövess engem! Ez az Ő hívása és parancsa. Hogy aztán közülünk kinek-kinek milyen ígértet írt a szívébe, s hogy külön-külön milyen bánásmódban részesít bennünket, az ő dolga. Aki vízen akar járni, az majd jár a vízen. Aki a sebhelyeket akarja megtapogatni, annak majd megengedi, hogy megtapogassa a sebhelyeket. Akinek azt kell mondania, hogyha akarom, megmaradsz és élsz, mígnem visszajövök, azt ekképpen bátorítja. És megfedd, megbátorít, megsegít, meggyógyít, előrevisz. E kinek-kinek külön-külön a Mesterrel való története. De ez úgy lesz együtté, hogy külön-külön és mégis együtt követjük Őt. Ez már az egyház titka!

Azt mondja János az evangéliuma végén, hogy sok egyéb is van, amiket Jézus cselekedett, amelyek ha egyenként megíratatnának, azt vélem, hogy maga a világ sem foghatná be a könyveket, amelyeket írnának. Egy középkori Biblia-tudós magyarázata szerint János evangélista ezt nemcsak visszafelé tekintve mondja, és nemcsak azt jelzi ezzel, hogy annyi minden történt az Úr Jézus Krisztus körül, annyi mindent tett, hogy ha ő mindezt megírná, a világ összes könyve nem fogadná azt be. Mert akkor ez csak egy retorikai túlzás lenne. Azt mondja ez a régi magyarázó: János előre is tekint. Ha mindazt, amit az Úr Jézus cselekedett velünk is egyenként, külön-külön a mi Krisztus-követésünkben, ha mindez megíratna, a világ összes könyve nem foghatná be. De látjuk Őt, látjuk a tanítványt, akit a Mester szeret, látjuk a tanítványt, aki követni akarja Őt, és halljuk az Úr Jézus szavát. Nincs hatalom, nincs erő, nincs helyzet, ami megakadályozhatná, hogy ki-ki, ha szíve arra indítja, kövesse a Mestert. Ha a szívetek arra indít, kövessétek Őt. Ámen

Imádkozzunk! Hadd kövessünk Urunk, Krisztusunk! Küldd el nekünk Szentlelkedet, az igazságnak Lelkét, a bátorságnak, a józanságnak és szeretetnek Lelkét, hogy mi Lelked erejével hadd kövessünk Téged. Mert a Te utad üdvösségre vezet, csodálatos isteni világba, halálból életre, bűnből igazságba, elveszésből Isten-gyermekségre, önmagunk életének megrontásából igaz és tökéletes szentségre és ártatlanságra. Add nekünk Lelkedet, az igazságnak, józanságnak, bátorságnak és szeretetnek Lelkét, hogy legnehezebb élethelyzeteinkben is, nyomorúságban, betegségben, gyászban, megvertségben, megfosztottságban, amikor kétségbeesések vesznek bennünket körbe, mi Téged sose tévesszünk szem elől. Mert aki Téged lát, látja az Atyát, aki benned bizakodik, azé az üdvösség, aki Téged követ, eljut az élet teljességére. Add hát Szentlelkedet, a bátorság, a józanság, a szeretet Lelkét, hogy szent szeretettel ragaszkodjunk Hozzád, hogy betöltsük törvényedet és tanításodat, hogy életünket oda szánjuk Neved megvallására, boldog bizonyágtételre, és Lelked erejével betöltsük a szeretetnek minden munkáját. Küldd el Szentlelkedet, gyógyítsd a betegeket, vigasztald a gyászolókat, mentsd meg a nehéz helyzetben levőket, oldozd a bűnök által megkötözötteket, terjeszd ki ránk drága szabadító, csodálatos kegyelmedet. Ámen